

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Paveldėjimas>Paveldėjimo apribojimai. Specialios taisyklės.
Paveldėjimo apribojimai. Specialios taisyklės.

Belgija

1 Ar pagal šios valstybės narės teisę specialiomis normomis dėl ekonominių, šeimos ar socialinių priežasčių yra nustatomi apribojimai, susiję su šioje valstybėje narėje esančio kilnojamojo turto, tam tikrų įmonių ar kitų specialių rūšių turto paveldėjimu arba turintys jam įtakos?

Civilinio kodekso (*Code civil*) 745^{quater} straipsnyje nustatytos specialios taisyklės, taikomos tuo atveju, kai tam tikrą turtą dalijasi mirusiojo palikuonys, kurie įgyja suvaržytą nuosavybės teisę, ir pergyvenęs sutuoktinis, kuriam nustatomas uzufрукtas.

Iš principo pergyvenęs sutuoktinis arba vienas iš suvaržytos nuosavybės teisės turėtojų gali prašyti visiškai arba iš dalies pakeisti uzufрукtą, t. y. viena šalis gali įsigyti suvaržytą nuosavybės teisę arba uzufрукtą iš kitos šalies.

Tačiau tam tikram turtui ši taisyklė netaikoma:

šeimos bylų teismas (*tribunal de la famille*) gali atsakyti pakeisti uzufрукtą, jei dėl to gali būti padaryta didelės žalos verslo ar profesinės veiklos interesams; jei paveldėjimo procedūros pradžios dieną nekilnojamas turtas ir jame esantys baldai buvo naudojami kaip pagrindinė šeimos gyvenamoji vieta, reikalingas pergyvenusio sutuoktinio arba pergyvenusio teisėto sugyventinio sutikimas.

Civilinio kodekso 745^{octies} straipsniu panaši apsauga nustatyta teisėtam sugyventiniui dėl nekilnojamojo turto ir jame esančių baldų, kurie buvo naudojami kaip įprastinė šeimos gyvenamoji vieta.

Be to, Civilinio kodekso 915bis straipsnyje numatyta teisė į privalomąją palikimo dalį, skirtą pergyvenusiam sutuoktiniui. Šiame straipsnyje numatyta, kad ši privalomoji palikimo dalis visais atvejais turi apimti bent nekilnojamąjį turtą, kuris buvo naudojamas kaip pagrindinė šeimos gyvenamoji vieta, bei jame esančius baldus.

Jei visas arba dalis paveldėjimo dalyko yra žemės ūkio valda, tiesioginiai tiesiosios žemutinės giminytės linijos paveldėtojai remdamiesi vertinimu gali perimti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, sudarantį žemės ūkio valdą (1988 m. rugpjūčio 29 d. įstatymo dėl žemės ūkio valdų paveldėjimo siekiant užtikrinti jų tęstinumą taisyklių (*loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité*) 1 straipsnio pirma pastraipa).

Jei paveldėjimo dalykas arba jo dalis nėra žemės ūkio valda, o jį sudaro nekilnojamas turtas, kuris buvo mirusiojo žemės ūkio valdos dalis, o vienas iš tiesioginės tiesiosios žemutinės giminytės linijos įpėdinių šiuo metu valdo šį turtą savo žemės ūkio valdoje, pastarieji, remdamiesi vertinimu, taip pat gali perimti šį turtą atsižvelgiant į Civilinio kodekso nuostatas, kuriose nustatytos pergyvenusio sutuoktinio ir pergyvenusio teisėto sugyventinio teisės (1988 m. rugpjūčio 29 d. įstatymo 1 straipsnio trečia pastraipa).

Galiausiai, 1900 m. gegužės 16 d. įstatymo dėl nedidelio palikimo paveldėjimo taisyklių (*loi du 16 mai 1900 sur le régime successoral des petits héritages*) 4 straipsnyje nustatyta, kad, jei visą palikimo dalyką arba jo dalį sudaro nekilnojamas turtas, kurio visos kadastrinės pajamos (valstybinės nuomos pajamos) neviršija 1 565 EUR (įstatymo 1 straipsnis), nepažeidžiant Civilinio kodekso 1446 straipsniu pergyvenusiam sutuoktiniui suteiktų teisių, kiekvienas tiesiosios giminytės linijos įpėdinis ir, kai taikoma, pergyvenęs sutuoktinis, kuris nebuvo išsituokęs su mirusiuoju arba oficialiai gyvenantis skyrium nuo jo, remdamasis vertinimu gali perimti būstą, kuriame mirusysis, jo sutuoktinis arba vienas iš jo palikuonių gyveno mirusiojo mirties metu, bei jame esančius baldus, arba namą, baldus ir žemę, kurią namo savininkas asmeniškai naudojo savo vardu, žemės ūkio įrangą ir gyvulius, naudojamus žemei dirbti, arba daiktus, žaliavas, profesinę įrangą ir kitas priemones, naudojamus komerciniu, nedidelės apimties arba pramoniniu pagrindu.

2 Ar pagal šios valstybės narės teisę šios specialios normos minėto turto paveldėjimui yra taikomos nepriklausomai nuo paveldėjimo teisės?

Šios nuostatos yra privalomos, tačiau įstatyme nėra aiškiai nurodyta, kad jos turėtų būti taikomos neatsižvelgiant į taikomus teisės aktus.

3 Ar pagal šios valstybės narės teisę yra nustatytos specialios procedūros, kuriomis užtikrinamas minėtų specialių normų laikymasis?

Šioms teisėms užtikrinti yra numatytos kelios procedūros:

prašymo dėl uzufрукto pakeitimo patvirtinimas šeimos bylų teisme – šeimos bylų teismas gali atsakyti pakeisti uzufрукtą ir paskirti visas nuosavybės teises, jei dėl to gali būti padaryta didelės žalos verslo ar profesinės veiklos interesams, arba patvirtinti prašymą, jei jis laikomas pagrįstu atsižvelgiant į konkrečias bylos aplinkybes (Civilinio kodekso 745^{quater} straipsnio 2 dalis);

žemės ūkio valdos perėmimas – jei suinteresuotoji šalis arba vienas iš jos kreditorių pateikia tokį prašymą, šeimos bylų teismas nurodo atlikti vertinimą. Šiuo tikslu teismas gali paskirti vieną arba daugiau ekspertų (1988 m. rugpjūčio 29 d. įstatymo 4 straipsnio pirma pastraipa. Pirmumo tvarka nustatyta 3 straipsnyje). Jei ginčijamas perėmimo būdas arba viena iš suinteresuotųjų šalių neduoda sutikimo arba nedalyvauja, šeimos bylų teismas ne vėliau kaip prieš 15 dienų kviečia suinteresuotąsias šalis arba jų teisinius atstovus. Nustatyta dieną suinteresuotosios šalys susirenka pirmininkaujant jas kvietusiam teisėjui. Posėdis vis tiek bus rengiamas net ir nedalyvaujant vienai arba daugiau suinteresuotųjų šalių. Kai taikoma, posėdžiui pirmininkaujantis teisėjas paskiria notarą, kad šis pavaduotų nedalyvaujančias šalis, priimtų jų dalis ir suteiktų įvykdymo patvirtinimą dėl šių dalių. Notaro mokesčius sumoka šalys, kurioms jis atstovauja. Teismas išsprendžia ginčus ir nukreipia šalis pas notarą, kurį paskiria šalys arba teismas (jei šalys negali susitarti dėl notaro), kad jos pasirašytų aktą (1988 m. rugpjūčio 29 d. įstatymo 4 straipsnio trečia pastraipa). Asmuo, perimantis nekilnojamąjį turtą, negali jo parduoti 10 metų nuo perėmimo akto pasirašymo, nebent yra rimtų priežasčių, kurias šeimos bylų teismas iš anksto pripažino pagrįstomis (1988 m. rugpjūčio 29 d. įstatymo 6 straipsnio pirma pastraipa);

nedidelio palikimo perėmimas – procedūra iš esmės yra tokia pati, kaip žemės ūkio valdos perėmimo procedūra (1900 m. gegužės 16 d. įstatymo 4 straipsnio trečia ir penkta pastraipos). Vienintelis skirtumas – laikotarpis, kuriuo perimamas turtas negali būti parduotas (nebent dėl rimtų priežasčių, kurias šeimos bylų teismas iš anksto pripažino pagrįstomis), kuris yra penkeri metai nuo perėmimo akto pasirašymo (1900 m. gegužės 16 d. įstatymo 5 straipsnis). Paskutinis naujinimas: 27/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.